

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za avstro-
ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12:50
četrletno . . . K 6:80
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**insertate**) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

St. 233.

Telefonska številka 65.

Celje, v četrtek, 13. oktobra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Avstrijski Jugoslovani in morje.

Spisal dr. Karl Slanc.
(Dalje.)

„Notranje življenje človekovo zovemo njegovo dušo; to je svet, ki ima svoje lepote, kakor svet pameti in razsodnosti. Ta svet je deloma prirojen, deloma pridobljen po naukih in skušnjah. V svetu pameti vladajo pojmi in misli, tukaj čustvovanje, tam razsodnost, tukaj bog in verstvo, tam nacionalni smoter, tukaj značaj in vest“. — „Aus der Betrachtung der Geschichte entspringt Resignation. Bergauf, bergab, talhin, talher, — zum Schluss immer dasselbe Lied; ob höchste Kultur oder Barbarei, der Inhalt des Lebens bleibt immer der gleiche: Freude und Kummer, Liebe und Hass und zum Schluss der Tod; ob höchste Erkenntnis oder Köhlerglaube, ob Elend oder Überfluss, die Seelenstimmung bleibt die gleiche: zusammenbrechen vor dem Ziel oder das Fehlen von Zielen!“

Večkrat se najde, da je kak visoko omikan človek prav veren, ne da bi pripadal kakemu javnemu verstvu, to je omikanec rahlega srca. Nadvlada duhovenstva s pomočjo vere pojema pa vendarle v bolj omikanih narodih. Veda ni več zaprta v kakem samostanu, ne služi kakemu verstvu, ona ne živi v enem narodu, ona je internacionalna, svetovna, interkonfisijska in njen smoter je, da more človek izrabljati vse pripomočke narave po svoji volji za povoljnejše življenje, da odstranijo vse, kar zamore motiti njegovo srečo. In ker sledijo veliki uspehi delovanju ved, mora biti vse istim prijazno in tedaj pride lahko do tega, da si človek bližje pogleda „nadenaravnosti“ raznih verstev.

V delokrog tega delovanja ved v materijelnem gospodarskem in duševnem oziru, v oziru razširjenja, spoznavanja naravnih sil in zakonov življenja človeške družbe, tedaj v oziru večjega duševnega obzorja poteguje tok napredovanja tudi dosedaj manj omikane narode. „Duha stvaritve kakega naroda zamore za neki čas zadržavati vpliv tujine, ali on se enkrat zravnja, ker vpliv tujine ni trajen, duh stvaritve pa je večni“: tako misli Teine.

III.

Amerikanski kulturni zgodovinar Draper podaja krasno sliko kulture Arabcev na Španskem. V svoji azijski domovini revni pastirji, postanejo na Španskem velik narod, kar se tiče materijelnega dela, kulture in ved. Ti Arabci so uvedli izborno poljedelstvo, upeljali so pridelovanje riža, sladkorja, bombaža in skoraj vsega finejšega sadja, med tem breskev. Špinača in žafran sta pridelka Arabcev. Isti upeljejo slivorejo, pridelujejo najfinejša vina, Heres - Malago. Njihovi vrtovi še danes niso prekošeni. Za ohlajanje velike vročine se imeli vodomete, hidraulične naprave in umetna jezera. V deželi so bile razne manufakture za pridelovanje svile, bombaža in platna; poznali so najfinejše izdelovanje zlata in redkih kamnov. Še danes cenimo kakovost zlata po arabski teži — carat — to je teža štirih ječmenovih zrn. Poznali so fabrikacijo vsakovrstnega manufakturnega blaga, lončene posode, železnine in jekla. Poznali so tudi smodnik, kanone. Ti Arabci so iznajditelji očal in kompasa. Njihovo bogastvo je morale biti velikansko, ker je imel Kalif Abderrahman III. po sedanjem računanju pet in pol milijonov funtov šterlingov letnih dohodkov. Arabci so trgovali z Azijo, posebno z Levanto. Imeli so tisoč in tisoč ladij in svoje konzule v Carigradu, na Kitajskem, v Indiji. Glavno mesto Kordova je brojilo 200.000 hiš in več ko milijon ljudi. Ko je sonce zatonilo, se je moglo hoditi v svitu uličnih svetilnic deset milj. 700 let pozneje še ni bilo v Londonu nobene svetilke na ulicah. Ulice so bile v Kordovi tlakovane. Stoletja potem se je hodilo ob dežju v Parizu do gležnjev v blatu. In druga mesta, kakor Granada, Toledo so bila ravno tako razvita. V teh mestih so imeli meščani velike biblioteke. V zvezdoznanstvu so bili ti Arabci učitelji sedanjih učenjakov te stroke. Okolu leta 1100 je arabski učenjak Alhazen že postavljaj in utemeljeval hipoteze luči in zraka ter učil o njih tako kakor sedanji fiziki. V matematiki in geometriji so prekašali Arabci Grke in Rimljane. Arabske številke imamo od njih, Arabci pa so prevzeli te številke od Hindov. Geografijo so ti Arabci v svojih šolah učili po globih. — Rimljani in Grki so še mislili,

da je zemlja plošča. Izdajali so Arabci enciklopedijo vseh človeških znanosti v 20. zvezkih. Ti Arabci so ustvarili vedo kemije in farmakologije. Besede: admiral, alchemie, alkohol, algebra so od njih. V zdravljenju so bili mojstri, imeli so operaterje, ki se najtežavnejših operacij niso ustrašili. Pri vsaki mošiji je bila šola za otroke. Imeli so tudi akademije, vsenčilišča. Iz njihovega pesništva so zajemali drugi narodi. Gotika, katero smatrajo Nemci za poseben plod nemškega duha, je baje posnemanje arabskih motivov, ki so se našli na neki mošiji.

(Dalje sledi.)

Politična kronika.

Delegacije.

Včeraj popoldne se je vršila prva plenarna seja avstrijske delegacije, ki ni več zborovala od kritične jeseni l. 1908. Sejo je otvoril dvorni svetnik Cyhlař kot najstarejši član delegacij. Takoj po otvoritvi je socijalist Seitz ostro protestiral proti veljavnosti sedanjih delegacij. Zakon namreč določa, da se morajo delegacije voliti vsako leto na novo; torej je funkcijska doba te delegacije potekla že meseca julija letošnjega leta in bi se za to delegacijsko zasedanje morali voliti novi delegatje. Socijalisti odrekajo vsled tega sklepom letošnjih delegacij vsako veljavo in bodo to stvar spravili v parlamentu na razgovor. Imenom „Slov. jednote“ je konstatiral dr. Kramář, da način, kako so bile sklicane letošnje delegacije, lahko vzbuja opravičene dvome o njihovi zakonitosti. Vlada bi bila dolžna v interesu ustavnosti postopati tako, da bi bil vsak dvom izključen. Cyhlař je na to odgovoril, da smatra delegacije za zakonite in je to svoje naziranje tudi utemeljil. Na to je bil za predsednika delegacij izvoljen Poljak Glombinjski z 48 od 49 oddanih glasov. Glombinjski je otvoril na to delegacije z nagovorom, kateri je izzvenel v slavlne klice cesarju. Ni pa v svojem nagovoru omenjal niti z jedno besedo trozveze in nemške „zvestobe“ v aneksijskem vprašanju. Za podpredsednika delegacij je izvoljen dr. Baernreither. Po volitvah v odseke je bila seja zaključena. Prihodnja se skliče pismenim potom. — V posa-

LISTEK.

Institutka.

Roman.

Spisal Fedor Gradišnik.

31

Odkrit, lep značaj sploh ne more dobro uspevati v samostanskih internatih — spoznal bo kmalu, da mu je njegova odkritost in resnicoljubnost le v pogubo in nesrečo... In le malo, jako malo je mladih bitij, ki bi vkljub vsem šikanam, vkljub vsemu preganjanju in zasledovanju ne klonila duhom in se prilagodila razmeram, v katerih morajo živeti največkrat po tuji kričdi... V institutih se sistematično ubijajo značaji — in zato najdemo v vrstah našega ženstva tako malo krepkih in izrazitih osebnosti; v samostanih in institutih so pustile svoje značaje in svoje ideale... Pustile so najdražje in najlepše človeške lastnosti, kar so jih morale pustiti... Ko bi jih bile ohranile — potem bi nikdar ne bile dosegle cilja: le neznačajnemu in nizkemu karakterju so odprta vrata v svet, le podle duše, denuncijanti in intriganti uspevajo v modernem življenju...

Vse to je bilo Dani že zdavnaj znano...

In bila ni krepak značaj — zato se je uživala v to zahrbtnost in neodkritosrčnost... In ker je vedela, da je vse laž in hinavstvo, zato je bila silno previdna... Zaupala ni nikomur...

niti najprijaznejši pogled, niti najlepša beseda ji ni mogla zadostovati... Samo do male brunetke je čutilo njeno srce od prvega dneva, ko sta se seznanili, silno in vročo ljubezen, le njej je zaupala in le ona je bila njena prijateljica, prva in edina... — — —

Gledala je tja preko vrta in na njeno uho so doneli veseli in razposajeni glasovi samostanskih gojenk, igrajočih in razveseljujočih se z raznimi igrami...

Tu blizu utice ni bilo žive duše, popolnoma sami in nemoteni sta bili Dana in njena mala prijateljica...

Dana se je slednjič obrnila k mali brunetki, poljubila jo na njena usteca in dejala z mehkim glasom:

„Povem ti toraj vse, da boš na jasnem in na čistem... Vedi toraj, da je zagorelo moje srce s silnim, strastnim ognjem ljubezni... da je zagorelo v ljubezni, pravi, resnični ljubezni do — moškega...“

Brunetka je planila kakor srna s svojega sedeža in z izbuljenimi očmi je zrla neverjetno in poplašeno v Dano...

„Do moškega?“ je vprašala zategnjeno... „In kako, kedaj, kje?... Saj to ni mogoče... saj to je izključeno... In ali si pozabila name in na mojo ljubezen?... Pozabila na vse najine pogovore in obljube?... Dana, ti si na vse po-

zabila... Toda saj to ni res, ti se le šališ in norčuješ iz mene... skušaj me in nič drugega...“

In vrgla se ji je krog vratu in jo poljubljala brez prestanka... In njene ustne so govorile strastno in ognjeno:

„Reci mi, Dana, prosim te, reci, da je vse to le šala... vse le šala in nič drugega... Toda tvoj obraz je resen, Dana... Smej se vendar, ah, prosim te, smej se in govori!...“

Toda Dana je še vedno molčala... pogledala je sedaj svojo prijateljico, nato je zrla zopet ven na vrt... Slednjič se je vzravnila in stala je tam ravna in samozavestna... Njene oči so se iskrile... prsi pa so se ji burno dvigale...

„Ni šala, kar ti govorim, dragica moja...“ je pričela z mirnim glasom... „Resnica je, da sem spoznala človeka, ki ga je vzljubilo moje srce... Ravno tako pa je tudi resnica, da nisem pozabila na najine pogovore in prisege — nasprotno: prav često in rada se spominjam tistih lepih trenutkov... Spoznala pa sem, da sem se takrat prenačila... poznala še nisem življenje, poznala nisem niti sama sebe... Mislila sem si vse drugače o možkih, ker nisem prisla nikdar v dotiko z njimi — sedaj sodim drugače... Ljubim ga, draga moja, ljubim tako, da bi umrla, ko bi ga morala izgubiti...“

(Dalje sledi.)

mezne odseke delegacij so voljeni sledeči člani jugoslovani, zveze: dvorni svetnik dr. Ploj v odsek za zunanje zadeve, Mandić v vojni odsek, dvorni svetnik dr. Ploj v finančni odsek, Baljak v petični odsek. Eno mesto v odseku za zunanje zadeve je bilo prepuščeno tudi dr. Šusteršiču, ki pa je to mesto odklonil, izgovarjajoč se, da ima v kranjskem deželnem zboru mnogo dela, ter je svoje mesto odstopil češkemu agrarcu Zazvorki.

Ta Šusteršičev korak je moral vzbuditi v slovenski politični javnosti veliko začudenje in ogorčenje. „Slovenski Narod“ piše v današnji jutranji izdaji: „Najvažnejši odsek v delegacijah je odsek za zunanje zadeve. Zlasti jugoslovanski delegati so poklicani podvreči vse tozadevne Aehrenthalove akcije objektivni, strogi kritiki. V tem oziru pa moramo zaznamovati, da je poslanec dr. Šusteršič z izgovorom, da ima v kranjskem deželnem zboru preveč opravka, odklonil mandat v tem odseku in ga brez dogovora z jugoslovanskimi poslanci in brez njih vednosti, ko imajo vendar na zastopstvu v tem velevažnem odseku največji interes, namesto namestniku iz jugoslovanskih krogov odstopil češkemu agrarcu, tako da je dobra volja večine, ki je hotela dati Jugoslovanom v tem važnem odseku dva mandata, zopet spravljena na nič.“ Naše mnenje je, da se je hotel dr. Šusteršič izogniti v delegacijah vsakemu koraku in vsaki besedi, ki bi bila vladi neljuba. „Slovenec“ je igral napram Srbom in sploh vsem jugoslovanskim rodoljubom vlogo nesramnega špiclja in ovaduha — naravno je torej, da dr. Šusteršič ne bi mogel desavuirati politike svojega neznačnega lista in stranke. — Za predsednika odseka na zunanje in bosansko-hercegovinske zadeve je izvoljen knez Schwarzenberg. Referent za bosanske zadeve je dr. Ploj; Šusteršič je najbrž iz strahu pred vlado odložil ta referat. Skupni proračun za l. 1910 obsega sledeče postavke: 1. Zunanje ministerstvo: redne potrebščine 4.641.052 K, izredne potrebščine 544.869 K. Naknadni kredit 853.115 K. 2. Potrebščine armade: Redne potrebščine vojnega ministerstva 326.497.077 kron, izredne potrebščine 10.073.390 K. Izredne potrebščine za vojaštvo v Bosni in Hercegovini 8.364.350 K, izredni kredit za posebne vojaške priprave za časa aneksije Bosne 180 milijonov kron. Izredni kredit za artiljerijo 8 milijonov kron. Potrebščine mornarice: redne 60.912.410, izredne 5.844.800 K. Izredni kredit za posebne vojaške priprave tudi za časa aneksije Bosne 54 milijonov kron. 3. Potrebščine skupnega finančnega ministerstva: redne 4.606.310 kron. Potrebščine skupnega najvišjega računskega dvora 339.492 K. Proračun za Bosno in Hercegovino izkazuje rednih potrebščin 69.271.604 K, izrednih potrebščin 5.026.108 K. Pokritje redno: 72.797.715 K, izredno 1.524.694 K. Izkazuje se torej prebitok 24.697 K.

Revolucija na Portugalskem.

Uradno se sedaj naznanja, da je bilo pri revoluciji ubitih 65 in ranjenih 728 oseb. — Iz Španije poročajo, da ima bojda odstavljene kralj Manuel namen kupiti villo Manrique blizu Seville in ostati tam v bližini svoje domovine. Vendar pa je verjetnejše, da gre vsaj začasno na Anglesko. — Portugalski menihi imajo pod novo vlado slabe čase. Odredil se je razpust 932 samostanov in duhovniških zavodov. Samostanom v provinciji se je dalo 14 dni časa za ureditev svojih zadev. V Rimu so nad postopanjem portugalske vlade sila ogorčeni; oficijelni vatikanski list ga imenuje jakobinsko tiranstvo. — V Španiji se branijo portugalskih menihov in nun na vse kriplje, ker imajo takega blaga v deželi že več ko dovolj. Sicer pa po celi Španiji vre; posebno v Barceloni je položaj zelo kritičen. Vlada je oficijelno priznala, da jo položaj v deželi vznemirja. Prva armadna rezerva je poklicana pod orožje.

Češko-nemški sporazum.

Krakovski »Czas« karakterizira najvažnejše rezultate končane generalne debate narodnostno-politične komisije v češkem deželnem zboru sledeče: »Čehi in Nemci so se že zjediniili glede uvedbe narodnostnih kurij v deželnem zboru. Glede vprašanja o narodnostnem veto in o administrativni narodnostni ločitvi se strinjata sicer tudi že oba dela principijelno, le da imata še vsak svoje posebne želje. Noben neprijeten slučaj se ni zgodil tekom teh posvetovanj, nič grdega in neskladnega jih ni motilo. Kako je došlo do te čudne zmernosti in umerjenosti? Ako se pazljivo prečitajo vsa poročila o pogajanjih, se vidi, da jih je vodila misel o razširjenju deželne kompe-

tence. Čehi so pripravljeni za velike koncesije — a dovoliti se morajo v češkem deželnem zboru za ceno približanja k češkemu državnemu pravu. Čehi imajo dobiti veliko stvar: češko državno pravo in so tu pripravljeni za vsako žrtev. Nemci vedo, da je realizacija tega češkega ideala — ako pritrdi krona — odvisna le od njih in zahtevajo večne garancije za pravice manjšine. Nemci na Češkem se se svoje češke domovine ravnotako oklenili kot Čehi in gledajo prezirljivo na ostale Nemce; če bodo imeli le za se garancije na Češkem, bodo postali nehoti privrženci češkega državnega prava. Alpinski Nemci čutijo, da se pripravlja češko-nemški sporazum in se spominjajo z bridkostjo, kako so zadnja leta prilagojali vso svojo politiko potrebam Nemcev na Češkem. Steinwender in Dobernig sta dala tej bridkosti v Celovcu in Gradcu jasnega izraza in sta ob enem povdarila, da se alpinski Nemci ne bodo nikoli sprijaznili z glavno idejo čeških Nemcev, z narodnostno autonomijo. Ta disonanca utegne imeti tudi svoje posledice v parlamentu, ako bi došlo do nemško-češkega sporazuma«.

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Za novega naučnega ministra na Ruskem je imenovan mesto odpuščenega Schwarza profesor na Katkovem liceju v Moskvi, dr. Casso.

Nova banka. V Petrogradu se je osnovala s kapitalom 90 milj. kron rusko-slovanska banka, katera bo ustanovila po vseh slovanskih mestih, katera imajo z Rusijo trgovske stike, podružnice.

Štajerske novice.

Neznan jubilej. Nedavno je dovršil naš slovenski učenjak, vseučiliški profesor slavistike v Gradcu, dr. Karel Štrekelj, petdeseto leto svojega vedi posvečenega, plodovitega življenja. Skoro nihče se ni spomnil tega, on sam v svoji skromnosti pa ni hotel na to opozarjati. Mož je rojen v Gorjanskem pri Komnu na Goriškem. Slavistiko je študiral na Dunaju, postal privatni docent, prišel l. 1896. kot »extraordinarius« v Gradec in bil tu l. 1908 imenovan za rednega profesorja slovanske filologije s posebnim ozirom na slovenski jezik in slovensko slovstvo. Nele njegovi učenci izza zadnjih 15 let v Gradcu se spominjajo z radostjo svojega učitelja in njegovih velezanimivih predavanj (mnogi trdijo, da se pri Štreklju več pridobi v eni uri, nego se je pri Kreku v enem letu!), tudi slovenska znanstvena, osobito jezikoslovna literatura s ponosom gleda na prof. Štreklja, ki je od l. 1882. naprej v najrazličnejših listih napisal nebroj razprav. Pripomniti je, da je Štrekelj edina avtoriteta v vprašanjih o slovanskih izposojenkah, in da pravkar izhajajoči Bernekerjev »Etimološki slovar slovanskih jezikov« na vsaki strani navaja Štreklove etimologije, katerim skoro brez izjeme pritrjuje. Štreklove največje delo pa je brez dvoma njegova zbirka »Slov. narodne pesmi«, katere izdaja »Slovenska Matica« leto za letom že od l. 1895. naprej in ki bo končala šele čez kakih 5 let. Merodajni slavisti Baudoin, Petrnek, Brückner, Iljinskij, Jireček, Jagič in drugi se izražajo entuzijastično o tem delu in vsi priznavajo, da nobeden slovenski narod nima tako vzorne, kritične zbirke narodnih pesmi. V kratkem namerava izdati »Znanstveno slovnico slovenskega jezika«, za »Enciklopedijo slavjanskoj filologiji«, ki jo izdaja cesarska akademija znanosti v Petrogradu, pa ima načrtanih več obširnih znanstvenih člankov. Štrekelj je tudi dopisujoči član te cesarske akademije, ravnotako pa tudi praške narodopisne družbe. Za slovenske dijake v Gradcu kaže prof. Štrekelj vedno svoje ljudomilo srce. Vrlemu učenjaku kličemo tudi mi ob izpolnitvi desetega lustra njegovega plodonosnega življenja: Še na mnoga leta!

Usoda štajerskega deželnega zbora. Današnja »Tagespost« javlja sledeče: »Pogajanja, katera je vodil od zaključenja zadnjega zasedanja štaj. dež. zbora prof. Clary s posameznimi strankami, so imela ta uspeh, da se je našel pozitiven predlog, kateri morda omogoči kratko zasedanje štajerskega deželnega zbora. Z ozirom na to, da so doslej govorili le voditelji ne pa tudi prizadete stranke, ki imajo zadnje besedo, same, poročamo za danes le, da se išče zedinjenje glede prepornih vprašanj, zlasti glede šol. nadzorov. zakona na podlagi neke formule, ki bi zadovoljila vse stranke v štaj. deželnem zboru. Nadalje se bode sestavil tudi neutralni delovni program, ki bo obsegal vse bistvene predloge, interresirajoče celo deželo, med njimi tudi proračuna za l. 1910 in 1911. Pogajanja se bodo kmalu končala, ne ve pa se še, kak uspeh bodo imela. Ako se doseže sporazum — o tem bodo odločali za danes in jutri sklicane seje posameznih deželno-zborskih klubov — potem bo sklican deželni zbor že dne 18. okt. k zasedanju, ki bode trajalo do 5. novembra.« »Gr. Tagbl.« poroča, da ima zveza nemškonacijonalnih poslancev v štaj. deželnem zboru jutri važno sejo. V tej seji se bode po poročilu lista Nemci ukvarjali »z vestmi o ponovnem sklicanju štaj. dež. zbora in s prizadevanjem vlade omogočiti štirinajstnevno jesensko zasedanje. — Klerikalni graški »Volksblatt« poroča, da tvori podlago sedanjih pogajanj v Gradcu Hagenhoferjev predlog, naj bi se deželni šolski svet pomnožil za

enega nemškega in slovenskega klerikalca. Mari-borska »Straža« te »Volksblattove« informacije ne taji. Ali se bode torej res zgodilo, da se bo toli proslavljen boj proti Gradcu končal s tem, da postane kak klerikalni analfabet iz Sp. Štajerja član dež. šolsk. sveta?

Obletnica. Danes je leto, kar je bil v Barceloni ustreljen znani borilec za svobodo vesti in prepričanja na Španskem Francisco Ferrer.

Kegljanje na dobitke v „Skalni kleti“, katerega je priredila Celjska moška podružnica Ciril-Methodove družbe v letošnjem letu, se je zadnje nedeljo z domačo veselico, s priprostim pa vendar mičnim in splošno zadovoljujočim vspehom zaključilo. Kegljalno se je letos veliko manj kakor prejšnja leta. vendar pa uspeh letošnjega kegljanja ne zaostaja mnogo za svojimi predniki. Računi so namreč izkazali za podružnico Ciril-Methodove družbe 87 K 34 vin. čistega dobička, kar bo pri splošno slabem zanimanju za letošnje kegljanje gotovo marsikoga iznenadilo. Da je pa uspeh tako zadovoljiv, zato gre hvala vsem kegljavcem in obiskovalcem zaključne veselice, pred vsem pa g. dr. Šribarju, ko se je v svoji narodni požrtvovalnosti odrekel prvemu dobitku, katerega si je prikegljal, ter ga naklonil podružnici, da ji tako zviša itak borne dohodke. Pohvalno se mora omeniti sl. pevski odsek „Celjskega Sokola“, ki nam je pod vodstvom g. Hinka Zagoričnika zapel nekaj prav lepih pesmi ter s tem pokazal, da je v Celju vendar le še mogoče gojiti petje. Pridna je bila tudi Gaberska narodna godba, katero moramo za jednake prireditve prav toplo priporočati. Tako je nehale kegljanje in veselica, pri kateri smo pogrešali, kakor navadno, marsikaterega celjskega Slovence, vendar le zadovoljivo, kar je deloma tudi zasluga g. Viharja samega, ki ni le pridno agitiral za kegljanje, ampak končno tudi pripustil večji del preje dogovorjene odškodnine za porabo kegljišča v prid podružnici. Želeli pa je, da bi se drugo leto, če se zopet priredi kegljanje za dobitke, celjski Slovenci istega, z večjo vnemo udeleževali, ker bi bilo to kegljanje za dobitke lahko podružnici Ciril-Methodove družbe eden najizdatnejših virov za dohodke.

Iz Celja. Hlapcu mesarja Grenka, Jerneju Černjaku, je pljusnilo v obraz živo apno in mu povzročilo več ran. Apno je prišlo tudi v oči — in siromak bo na levem oslepel.

Gospodinjstva šola na Teharjih. Novo šolsko leto se začne 3. novembra. Gojenke plačujejo 30 K na mesec za hrano, stanovanje in pouk. Učijo se vsega, kar mora znati dobra gospodinja. Prošnje za sprejem se vlagajo na vodstvo šole, katero pošlje vsaki prošnji natančen prospekt o šoli na dom. Sklepna skušnja na gospodinjstvi šoli na Teharjih bo dne 25. oktobra 1910 ob pol 11. uri dopoldne.

Imenovanje. Kanonik in dekan v Mariboru Fran Moravec je imenovan za člana mestnega šolskega sveta namesto odstopivšega stolnega prošta g. Karola Hribovškega.

Razpisano učiteljsko mesto. V Novi cerkvi pri Ptujju se razpisuje mesto učitelja. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do 30. oktobra na okrajni šolski svet v Ptujju.

Iz Št. Vida pod Ptujem. Znani nemškutarski trgovec in veleposestnik Franc Schoschtritsch je prišel, kakor se govori, v kazensko preiskavo zaradi poneverjenja.

Varaždinske toplice je obiskalo do 30. sept. 1022 strank s 6162 osebami.

Požar. Pri Sv. Barbari v Halozah je pogorela hiša posestnika I. Kolednika. Zažgali so otroci. Revez ni bil nič zavarovan. Še je pred kratkim si je z velikim trudom postavil hišo.

Slovensko gledališče v Mariboru. Iz pisarne: V nedeljo 16. t. m., ob pol 8. zvečer se igra Vošnjakova peterodejanska drama „Lepa Vida“, spisana po narodni pesmi istega imena. Drama „Žetev“, ki je bila določena za ta dan, se preloži radi nenadnih ovir na poznejši čas. Ker je „Lepa Vida“ pristno slovensko delo priznanega slovenskega pisatelja dr. Jos. Vošnjaka, se pričakuje, da naše občinstvo poseti polnoštevilno to predstavo.

Umrl je dne 10. oktobra v Mariboru gosp. Matija Sevcnik, vpokojeni orožniški stražmojster in sedanji oskrbnik Girstmayerjevih posestev.

Mariborsko trgovsko in obrtno društvo je priredilo za učence trg. in obrtnega stana zavetišče. Vstop ima sleherni slovenski učenec. Oglasiti se je treba do 1. novembra v trgovini g. Vilko Berdajsa ali g. Weixla.

Drzen napad. V nedeljo, dne 9. t. m. zvečer je šel kurjač Južne železnice Mihael Dobnikar po cesti ob Dravi domov v Studence. V bližini hiše št. 4. ga je nek neznan človek napadel od zadaj. Udaril ga je z debelim kolom po glavi, da se je onesveščen zvrnil po tleh. Napadalec mu je iztrgal srebrno uro. Dobnikarja so prepeljali težko ranjenega na rešilno postajo in ga obvezali. O napadalcu manjka vsaka sled.

Razprava zoper tržaške iredentovce. Prihodnje porotne obravnave v Gradcu se prično 21. novembra. Pri teh naj bi se vršila tudi večdnevna razprava proti tržaškim iredentovcem. Začetkoma so hoteli za ta slučaj odrediti posebno sesijo, vendar pa so za zdaj opustili to misel. Laške akte, ki so prišli iz Trsta in ki so zelo obsežni, je moral prestaviti laški tolmač. Vsega skupaj je več sto pol. Ko bo imel vse te predstavljene akte preiskovalni sodnik dr. Foerster na razpolago, bo začel šele ta s preiskavo, na kar bo šele državni pravdnik obtožnico sestavil. Ni še gotovo, če bo to do konca novembra gotovo. Vendar pa hočejo celo zadevo kolikor mogoče pospešiti in sicer že iz tega vzroka, ker se nahajajo osumljenci že dolgo v preiskovalnem zaporu.

Druge slov. dežele.

v Slovenski čevljarji v Trstu so se organizirali in si v nedeljo osnovali društvo „Združeni čevljarji v Trstu“. Sklenila se je resolucija, v kateri se izraža potreba agitacije za organizatorično delo med čevljarstvom in slovenskem jugu, da se doseže znanje zakonodajstva o obrtni organizaciji. Posebno opozorjen je treba biti na § 38 novega obrtnega reda, ki jamči naši obrti dovolj ugodnosti, le zavedati se jih je treba. Gospodarske organizacije naj se povsod ustanavljajo, koder so predpogoji za to. H gospodarski organizaciji spadajo sledeče točke: Ustanavljanje sirovinskih in produktivnih zadrug, preprečiti vsako akcijo, ki ne odgovarja novemu obrtnemu redu zlasti § 38, delovati na to, da se propagira ta ideja po oklicih, shodih, konferencah, ali kongresih. Vsa ta gospodarska organizacija se ima centralizirati, skladišče z usnjem in čevlji ustanoviti, vplivati na to, da se razni trgovci in konfekcionarji poslužujejo domačega izdelka, prihodnje leto sklicati kongres, ki se bo bavil zlasti s tem, kako vzbujati naše obrtnike k potrebnemu gospodarskemu znanju in obrtni organizaciji. Danes stojimo Slovenci osamljeni brez vsake organizacije.

v Ljubljanski topničarski nadporočnik odlikovan. Nadporočnik pl. Bulyowsky ljubljanskega topničarskega polka je bil od Nj. Veličanstva zaradi zaslug v vojaški službi, zlasti pa pri letošnjih vajah, odlikovan z Najvišjim priznanjem.

v 84 beguncev 17. pešpolka. Ravno kar je izšla tiralica za štiriinosemdesetimi begunci 17. pešpolka, ki so bili deloma rezervisti, deloma bi morali nastopiti vojaško službo. Skoro gotovo so vsi v Ameriki.

v Slovanski poslanci v istrskem deželnem zboru so izdali komunike, v katerem pravijo: Slovanski poslanci stoje še vedno na svojem stališču, ki so je uveljavili takoj meseca septembra l. 1909. ter je ponavljali pozneje tolikokrat. — Odklanjajo vsako odgovornost za sedanjí položaj v deželnem zboru, prepuščajoč narodu, da sodi, na koga pada odgovornost, dočim italjanski poslanci trdoglavo nočejo pripoznati v deželnem zboru svojih 18 kolegov, ki predstavljajo večino istrskega prebivalstva, in to kljubovaje državnim temeljnim zakonom in v očitem protislovju z novim istrskim deželnozborskim volilnim redom.

v Zopet zastrupljenje? Iz Pulja poročajo: Tu je umrla ljubimka mornaričnega podčastnika K. Möllerja. Ker je Möller smrt svoje ljubice nekaj ur prikrival, je začela okolica takoj sumiti, da ni vse v redu. To je zvedela tudi policija in po tej tudi vojaška oblast. Truplo umrle se je obduciralo in pri obdukciji se je pokazalo, da je ženska umrla, ker je pila strup. Preiskava bo dognala, če se je ženska zastrupila sama ali če je imel podčastnik Möller roko vmes. Sum je padel tudi radi tega na njega, ker mu je ravno pred letom umrla žena tudi za zastrupljenjem. Toda takrat se je dognalo, da se je žena zastrupila sama.

v V Trstu je umrl nagle smrti industrijalec Franz Böllenz na kolodvoru, ko se je hotel odpeljati z vlakom v Žavleje. Bil je svoj čas tudi slovenski občinski svetnik v Trstu. Zadnji čas se je odtegnil politiki.

Komunalna realna gimnazija na Voloskem. Minister za uk in bogačastje je podelil prvemu razredu komunalne realne gimnazije na Voloskem

pravico javnosti za šolsko leto 1910—1911 ob istočasnem priznanju reciprocitetnega razmerja.

Dnevna kronika.

v Družba sv. Mohorja. Družba sv. Mohorja v Celovcu šteje letos 85.789 udov, to je 275 več, kakor l. 1909. Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar: 1. „Slovenske legende“. 2. „Sveta spoved“, molitvenik. 3. „Zgodovina slovenskega naroda“, 1. zvezek. 4. „Dobre povesti“. 5. „Slovenske večernice“, 64. zvezek. 6. Koledar za l. 1911. V zameno ali v doplačilo — kakor si je kdo pri vpisovanju želel — se še doda: 7. „Zgodbe sv. pisma“, 16. zvezek. 8. „Trije rodovi“. Povest. Z razpošiljativjo smo pričeli ravno kar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. — Red za letošnjo razpošiljatev je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Goriška nadškofija. 5. Tržaško-koprška škofija. 6. Lavantinska škofija. 7. Ljubljanska škofija. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo družbi samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Italjani proti menihom. Italjanska vlada je sklenila preprečiti, da bi se naselili v Italiji s Portugalske pregnani menihi in nune.

v Klerikalni in učiteljski na Nižjem Avstrijskem. Včeraj je bila deputacija nižje-avstrijskega učiteljstva pri nižje-avstrijskem deželnem odboru glede zvišanja učiteljskih plač. Deputacija pa je dobila popolnoma negativen odgovor, kakor se to godi povsod, kjer vladajo klerikalci. V prihodnjih dneh se snide učiteljstvo, da se posvetuje o nadaljnjih korakih. Nižje-avstrijsko učiteljstvo je jako razburjeno.

v Industrijalec in vojaške zahteve. Zveza avstrijskih industrijalcev je predložila avstrijski delegaciji memorandum, v katerem opozarja, naj glasujejo za vojne potrebščine le pod pogojem, ako se te naroče le v Avstriji. Enak memorandum predloži tudi ogrska zveza industrijalcev ogrski delegaciji.

v Pogreb pesnice Konopnicke. Pri izredno veliki udeležbi zastopstev iz vseh poljskih krajev se je vršil včeraj popoldne pogreb umrle pisateljice Marije Konopnicke. Sprevod se je pomikal po glavnih ulicah mesta, kjer so gorele v floru odete plinove svetilke. Na čelu spreveda so korakali ljudskošolski učenci in srednješolski dijaki, za njim gojenke raznih zavodov in za temi dijaki lvovske univerze, tehnike in gospodarske akademije, mnogoštevilna društva in korporacije. Krsti so sledili sorodniki, potem cesarski namestnik Bobrinski, deželni maršal grof Bađeni in več poslancev, podpredsednik deželnega šolskega sveta, mestni župan dr. Lev in več profesorjev visokih šol.

v Dr. Jan Slavík, bivši češki poslanec je včeraj v Pragi umrl.

v Proti klerikalnim intrigam v Bosni. Bosanska hrvaška poslanca Mandić in Sunarić sta bila včeraj pri ministru zunanjih zadev grofu Aehrenthalu ter skupnem ministru Burianu, pozneje pa pri papeškem nunciju Granitu de Belmonte. Namen njih obiskov je nastopiti proti politiki sarajevskega nadškofa Stadlerja, ki se poda prihodnje dni zopet v Rim, da izposluje od papeža dekret, s katerim bi se naj odvezel škofijski stolec v Banjaluki frančiškanom ter izročil jezuitskim prištamem Stadlerjevemu. Nadalje bo skušal izposlovati od papeža tudi dekret, s katerim se frančiškanom prepoveduje sprejemati od bosanske dežele določeni prispevek za frančiškanske šole, kar bi seveda pomenjalo konec teh šol. Reprezentant bosanskih Hrvatov Mandić je poudarjal, da bi zlasti zadnje vprašanje povzročilo odpadno gibanje med katoliškimi Hrvati in novo srbofilsko gibanje v Bosni. Avstrijski poslanik pri Vatikanu je baje dobil nalogo, opozoriti Vatikan na cerkvi in državi škodljivo postopanje Stadlerjevo.

v Značilna statistika. Ravno kar se je izdala uradna statistika glede srbskega uvoza in izvoza. Po tej statistiki je znašal izvoz 92,981.000 dinarjev, uvoz pa 73,535.000 dinarjev. Značilno je, da je na uvozu deležna Nemška na prvem mestu z 39,200.000 dinarji, Avstro-Ogrska pa na drugem mestu s 24,200.000 dinarji. Na izvozu pa participira Avstro-Ogrska na prvem mestu z 31,300.000 dinarji, Nemčija pa samo s 16,800.000 dinarji.

v Slavnost 100 letnice berolinskega vseučilišča. Včeraj se je v Berlinu vršila slavnost stoletnice berolinskega vseučilišča. Odposlanstva odnošno častitke so doposlale skoraj vsa evropska vseučilišča. Značilno je, da je berolinska univerza tako pod vladnim ortodoksno-pruskim vplivom, da si ni upala povabiti k slavnosti slovečega učenjaka Ernsta Haeckla, ki je na berolinski univerzi študiral in tudi promoviral.

v Odkup bosanskih kmetov. Predsednik in podpredsednik bosanskega sabora, Šola in Mandić, sta bila včeraj sprejeta od cesarja v avdienci.

Cesar je delovanje bosanskega sabora pohvalil. — Skupni minister Burian je njima na čast priredil diner. Oba, Mandić in Šola sta pri tej priliki poudarjala, da je fakultativni odkup kmetov za večino nesprejemljiv. Burian pa je njima nasproti poudarjal, da vlada nikakor ne more uvesti obligatoričnega odkupa, ker se boji, da bi s tem povzročila izseljevanje mohamedancev iz Bosne. Pač pa bo vlada na drug način podpirala bosanske kmete. Mandić je v imenu Hrvatov poudarjal, da Hrvati ne nameravajo z ozirom na odkupno predlogo in z ozirom na stališče vlade v tem vprašanju delati vladi nikakih težkoč.

Društvene vesti.

Kmet. bralno društvo v Rogoznici pri Ptuju ima 23. t. m. svoj toletni redni občni zbor pri g. F. Bračiču v Novivasi pri Ptuj ob 3. uri popoldan s sledečim sporedom: Pozdrav predsednika, poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. Vabijo se vsi člani društva, kakor tudi drugo občinstvo, da se predavanju udeleži. V slučaju nesklepnosti se vrši 1 uro pozneje pri vsakem številu članov občni zbor.

v Slov. podporno in izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradcu priredi v nedeljo, dne 16. t. m. vinsko trgatavo v dvorani „zum grünen Anger“ Leonhardstrasse št. 3. Začetek ob 4. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi odbor.

Hmelj.

XXIX. Poročilo hmeljarskega društva v Žalecu o hmeljski kupčiji v drugih krajih.

v Žatec, dne 10. okt. 1910. Rastoča tendenca na tukajšnjem trgu oživlja zopet vso kupčijo. Zadnje dni se je prodalo do 900 bal in sicer na račun tu- in inozemskih pivovarjev in kupcev. Cene od 130—166 K za 50 kg. Povpraševanje po hmelju je tudi danes živahno; producenti so zvišali svoje zahteve za nekaj kron. Pod 120 K se sedaj ne dobi rabljivo blago. Tudi na kmetih se pridno kupuje vendar je kupovanje težavnejše, ker npajo hmeljarji z ozirom na veliko množino že prodanega hmelja na zopetno zvišanje cen. **Konečno razpoloženje je prav čvrsto, cene razstoče; opazuje se tudi nadaljno pomikanje kakovosti hmelja na višjo stopinjo.**

„Saazer Hopfen & Brauerzeitung“.

Hmeljski trg v Norimberku.

Norimberk, 13. oktobra. Zaradi židovskega praznika je malo prometa. Razpoloženje je zelo trdno.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

SPLOŠNA ŽELEZNIČARSKA STAVKA NA FRANCOSKEM.

Pariz, 13. oktobra. Mesto je sedaj skoraj popolnoma ločeno od ostalega sveta, ker so se stavkujočim železničarjem na Severni železnici pridružili kolegi na vseh ostalih progah. Ob 10. uri se je sinoči ustavil na vseh pariških kolodvorih ves promet. Živil se je pripeljalo v Pariz včeraj že veliko manj; vse pričakuje, kako se bo vladí posrečilo izpolniti obljubo, da ne bo vsled stavke pomanjkanja ali podraženja živil. Vsled železničarske stavke na Sredozemski železnici je zaprta glavna dovozna proga za meso, mleko in razne sadeže. Ako traja stavka v takem obsegu naprej, se bodo vsa živila podražila za 50%.

Pariz, 13. oktobra. Po posvetovanju, katerega je imel min. pred. Briand s svojimi tovariši, se je sklenilo zapreti vseh 22 vodjev železničarske stavke. Sinoči se je govorilo po mestu o grozečih nemirih.

Pariz, 13. oktobra. Razna znamenja kažejo, da se misli stavka železničarjev razširiti tudi na druge kategorije delavcev. Tako bodo pričeli stavkati stavbinski delavci. Iz predmestij poročajo, da so stavkujoči železničarji razbili signale in razdrli železnično progo. Vsled tega ni odšel noben vlak več proti severu ali jugu, ko se je stemnilo.

Pariz, 13. oktobra. Rudniška družba Courrieres je naznanila svojemu osebju, da bode vsled pomanjkanja transportnih sredstev odpustila polovico delavcev, to je 4.500 mož.

Pariz, 13. okt. Tujci hite na vse strani iz mesta.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

Dunaj, 13. oktobra. Danes dopoldne je cesar slavnostno sprejel člane ogerske delegacije. Zbrali so se ob 10. uri dop. v palači ogerskega ministerstva, kjer jim je predsednik prečital nameravani nagovor na cesarja, potem pa so se podali v dolgi vrsti vozov na dvor.

Dunaj, 13. oktobra. Na udanostno izjavo obeh delegacijskih predsednikov se je zahvalil cesar za izraz udanosti in zvestobe od avstro-ogerskih delegacij in je izrazil svoje zadoščenje, da je aneksija Bosne in Hercegovine mirnim putem pretekla ter dosegla popolnoma svoj smoter. Tudi splošen politični položaj se je v povoljni meri razjasnil: trozveza se je še utrdila in naše razmere k drugim državam so zadovoljive. Ob času aneksijske krize je bilo treba za večje oboroževanje armade in mornarice višjih izdatkov, ki so pa vladi omogočili, da je

vstrajala pri svoji mirni in sporazumni politiki. V tem leži za delegacije moment, kateri jih vzpodbuja, da dovolijo tudi tozadevne izdatke. Cesar se je na to spominjal zboljšanja materijelnega stanja pri vojaštvu, glede bosanskega deželnege zbora pa je izrazil upanje, da bo v sporazumu z vlado pospeševal kulturni in materijelni napredek dežele.

Po svetu.

Delo žensk in otrok v rudnikih. V jesenskem zasedanju državnega zbora bo predložen zakonski načrt, ki naj prepove otroško delo v rudnikih, za žene pa omejuje to delo samo na dnevne ure. Zanimiva je v tem oziru statistika za leto 1907, izdana od poljedelskega ministrstva. 6465 žensk je delalo v 297 rudnikih, od teh so bile 4 še v otroških letih, 1224 jih je bilo 14 do 18 letnih. V 78 podjetjih so delali tudi ponoči od 8. ure zvečer pa do 5. ure zjutraj. Po dnevi je delalo 6465 žensk, po noči pa 1471. V premogokopih je bilo zaposlenih 5612 žensk, v železnih rudokopih 74, v solnih rudnikih 9, v ostalih 770 žensk. Otrok je delalo v rudnikih 1, 1907 osemnajst, leta 1908. pa samo 5.

Naumov na svobodi. Dne 3. tm. je prestal svojo kazen Nikolaj Naumov, morilec grofa Komarovskega. Naumov je bil kot znano slepo orodje v rokah grofice Tarnovske ter je samo radi nje postal morilec. Obsojen je bil radi raznih olajševalnih okoliščin samo na tri leta. Ker se mu je v kazen štel tudi preiskovalni zapor, ki je trajal dve leti in sedem mesecev, in ker je dne 3. t. m. pretekle pet mesecev, odkar je bil obsojen, je bila s tem njegova kazen dopolnjena in Naumov zopet spuščen na svobodo.

Čudna avdijenca. Dne 11. t. m., ko se je pripeljal cesar iz Schönbrunn v cesarski dvorec, je čakala nanj pred dvornimi durmi deputacija sedmih srbskih graničarjev, ki je pokleknila pred cesarski voz. Vodja Šikopanja je vrgel v cesarjev voz prošnjo, v kateri se pritožujejo, da se jim je odvzelo svoj čas obljubljeno posestvo v vrednosti 120 milj. K, za katero so že dolgo časa odplačevali kupnino. Deputacija se nahaja že od 7. jun. na Dunaju in je zaman prosila za redno avdijenco.

Dva Slovenca se ponesrečila na Bavarskem. Pri gradnji električne železnice na hrib Wendelstein blizu Braunenburga na Bavarskem sta se dne 3. t. m. ponesrečila dva goriška Slovenca in sicer 24 letni Štefan Pisk iz Lokovca in 34 letni Andrej Manfreda iz Loma. Pri razstreljevanju z dinamitom se je ena mina prepozno vnela. Andr. Manfreda je vrgla kakih 30 metrov daleč; bil je grozno ranjen po vsem životu, desno roko je imel dvakrat zlomljeno. Čez kake pol ure je umrl. Pisk je bil tudi močno poškodovan, vendar je upanje, da še okrevi.

Avstrijske srednje šole v številkah. Nemci imajo v Avstriji 222 srednjih šol, med temi 13 utrakvističnih zavodov. Čehi 100, od teh 1 utrakvističen zavod, Poljaki 75, Slovenci 7, od teh 6 slov.-nemških, Italijani 12, od teh 1 utrakvističen zavod, Hrvati in Srbi 7 srednjih šol, Malorusi 9, od teh 2 nemško-maloruske, Romuni samo 3 utrakvistične zavode. Ena srednja šola v Avstriji odpade na 41.000 Nemcev, 58.000 Poljakov, 60.000 Čehov, 61.000 Italijanov, 77.000 Rumunov, 102.000 Hrvatov in Srbov, 199.000 Slovencev in 375.000 Malorusov. — Res zanimiva statistika!

Aretirani trgovci z dekleti. V Katovicu so zaprli več trgovcev z dekleti, med njimi tudi nekoga Dunajčana z imenom Klinger. Klinger je priznal, da obstoji cela družba v Avstriji in Nemčiji, ki je dajala dekleta v ameriške hiše. Klinger je lastnik več takih hiš za dekleta v Južni Ameriki.

Slaboumen slepar. Advokat dr. Dorri v Budimpešti je v zapuščinski tožbi rodbine Boda osleparil zapuščino za 100.000 kron. Mestni po-glavar Boda je ovadil advokata zaradi sleparije, toda mesto v zapor so ga poslali v neki sanatorij za slaboumene.

v Pomnožitev orožništva. Glasom vesti z Dunaja se orožništvo izdatno pomnoži v vseh krovinah, posebno pa v južnih deželah.

v 80 letna študentka. Na vseučilišču v Ohio je vpisana kot slušateljica jezikov in literature v II. letniku 80 letna Amy d' Winship, vdova po bogatem tovarnarju Wisconsinu iz Racina.

v Dalmatinski železniški svet je imel te dni v prostorih deželnege odbora v Zadru sejo, na kateri se je odbor konstituiral. Za predsednika je bil izvoljen splitski župan dr. Vicko Mihaljevič, za podpredsednika odvetnik dr. Ercolano Salvi in bankir Stevo Perović, oba v Splitu, za tajnika državni poslanec dr. Josip Smolaka, za blagajnika pa veletržec J. Ilić.

Veliki požari še vedno divjajo v državi Minnesota. 109 ljudi je doslej izgubilo življenje.

Čenstohovski menihi — roparji, tatovi in prešestniki. Iz Krakova se poroča: Poljski škofi hočejo intervenirati pri papežu, da se odvzame čenstohovski samostan menihom in izroči posvetni duhovščini. Škof Zjedovicki se nahaja v Čenstohovi in prisostvuje preiskavi. — Med v vasi Proszowice najdenimi dragocenostmi se je našla tudi zlata z dijamanti vdelana historična krona Matere božje, katero je nadomestil papež z novo, ko je bila ukradena. Najlepše dijamante pa je Maczoh že izluščil in razprodal. Krona je še vedno vredna več stotisoč rubljev. — Pri hišni preiskavi Maczohove ljubice so našli v njenem stanovanju tudi tri molek menihov iz Čenstohove in fotografijo, katero ji je dal Maczoh in ki nosi napis: »Moji nad vse ljubljeni prijateljci!« — Maczoha in sokrivce bo sodilo sodišče v okrožju Petrikov. — Samostanska preiskava v Čenstohovi je dognala, da so mnogi menihi občevali z mestnimi krasoticami zlasti v Varšavi. Pri enem menihu so našli nad 200 ljubavnih pisem. Nek drug menih je omožil svojo prijateljico ter ji dal 60.000 rubljev dote. Menihi so si dajali dolge dopuste, katere so preživeli največ pri svojih ljubicah v Varšavi, kjer so živeli jako kavalirsko. Imeli so namreč tam svoje lakaje in ekvipaže. Večno de- vištvo!! — Maczoh je imel v Varšavi že pred ob- čevanjem s svojo svakinjo dva nezakonska otroka.

v Srbski narodni dobrotnik. V Tuzli je umrl trgovec Ivo Jovanović, ki je zapustil 50.000 kron kot ustanovo za ustanovitev neodvisnega trgovskega in obrtnega stana. Ustanova stopi v veljavo 1. januarja 1911. Leta 1911. se podeli brezobrestno posojilo trgovcu začetniku v Tuzli v znesku po 4000 K, drugo leto pa 2000 K obrtniku začetniku in tako bo šlo naprej leto za letom.

Tržne cene.

Dunaj, 12. okt. Borza zakmetijske pridelke. Dasiravno se inozemska poročila niso zboljšala, se je tendenca vendar držala. — Le kornuza je bila za 5 v višja.

Trst, 12. okt. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 30 do K 31, za dobavo K 28 do K 28 3/4. Tendence stalna.

Budimpešta, 12. okt. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 146—147, mlade težke 152—154, mlade srednje 154—158, mlade lahke 160—164 v kilogram. Zaloga 32.924 komadov.

Budimpešta, 12. okt. Mast. Svinjska mast 172, namizna slanina 146.

Praga, 12. okt. Sladkor. Surovi sladkor nova kampanja K 22'10. Tendence: stalna. — Vreme lepo.

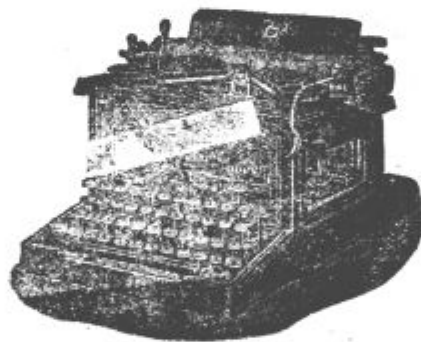
Budimpešta, 12. okt. Žitna borza. Pšenica za oktober K 10'30, pšenica za april K 10'37, rž za oktober K 7'72, rž za april K 7'83, oves za oktober K 8'—, oves za april K 8'32, kornuza za maj K 5'46. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca trdna, promet 28 tisoč met. stotov. pšenica v efektivu in rž za 5 v višja, ostalo nespremenjeno, termini trdni. Vreme lepo.

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franko.

Predno si nabavite kak pisalni stroj, zahtevajte prospekt, brezplačno in brezobvezno razkazovanje stroja pri

Zvezni trgovini
V Celju.

Pisalni stroj z vidno pisavo:
L. C. SMITH & BROS

ima: tečaj na kroglah pri vozu, tečaj na kroglah pri izseku, tečaj na kroglah pri tipkinem dvigalu. 266 — 32

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo pri nakupu velike zahteve. Ako se mudite v Celju, ne zamudite prilike si ogledati ta najpopolnejši pisalni stroj.

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja! — Zahtevajte prospekt!

10 letno funkcijsko jamstvo!

Razglas.

Prostovoljna razprodaja gozdov v Socki, kateri so bili poprej last Zaloške grajščine, se bo vršila v **soboto, dne 15. oktobra**, ob 9. uri dopoldne in v **nedeljo, dne 16. oktobra** ob 1. uri popoldne v Temnem in Brezovem grabnu. Prodalo se bode še nekaj kosov gozda. Opozarjamo cenj. kupovalce, da se prodaja s tem konča. Zbirališče v Temnem grabnu.